

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 11

NOVEMBER 2020

**VERBRIUKERSTUDIES
NASIENRIGLYN
(EKSEMPLAAR)**

PUNTE: 150

Hierdie nasieriglyn bestaan uit 11 bladsye.

VRAAG 1: KORTVRAE

1.1	1.1.1	B ✓		
	1.1.2	D ✓		
	1.1.3	D ✓		
	1.1.4	A ✓		
	1.1.5	C ✓		
	1.1.6	A ✓		
	1.1.7	C ✓		
	1.1.8	B ✓		
	1.1.9	A ✓		
	1.1.10	D ✓		
	1.1.11	B ✓		
	1.1.12	C ✓		
	1.1.13	C ✓		
	1.1.14	D ✓		
	1.1.15	A ✓		
	1.1.16	A ✓		
	1.1.17	D ✓		
	1.1.18	C ✓		
	1.1.19	B ✓		
	1.1.20	B ✓	(20 x 1)	(20)
1.2	1.2.1	C ✓		
	1.2.2	F ✓		
	1.2.3	A ✓		
	1.2.4	E ✓		
	1.2.5	G ✓	(5 x 1)	(5)
1.3	B, C, E ✓✓✓ (Enige volgorde)			(3 x 1) (3)
1.4	1.4.1	Sosiale- (sekuriteit) toelae ✓		
	1.4.2	Piramiede skema ✓		
	1.4.3	Beklemtoning / Fokuspunt ✓		
	1.4.4	Harmonie ✓	(4 x 1)	(4)
1.5	A C F ✓✓✓			(3 x 1) (3)
				[35]

VRAAG 2: DIE VERBRUIKER**2.1 2.1.1 Definisie van begroting**

'n Uitgawe plan / gedetailleerde uiteensetting vir 'n spesifieke periode oor tyd waar ✓ die inkomste en uitgawes geskat / beplan word. ✓ (2)

2.1.2 Twee ander bronne van inkomste

Tydelike lone, sosiale toelae, pensioen, WVF, staatspensioen, beleggings / besigheidswins, byvoordele, inkomste vanuit produkte ✓✓ (Enige 2) (2)

2.1.3 Bespreek hoe die huishoudelike samestelling / tipe huis-houding haar uitgawepatroon beïnvloed het

Nwabisa deel met 2 ander vriende / daar is 3 van hulle wat deel. ✓ Al 3 verdien 'n inkomste ✓ daarom sal daar meer besteebare inkomste wees. ✓

Haar uitgawes sal op vakansies, sosiale aktiwiteite en klere ✓ wees want sy het geen afhanklik nie. ✓ (Enige 4) (4)

Vaste	Veranderlike
Huur ✓	Water en elektrisiteit ✓
Studielening ✓	Kruideniersware ✓
Selfoonkontrak	Petrol
	Toiletware
	Onthaal
(Enige 2) (2)	(Enige 2) (2)

2.1.5 Evalueer die begroting

- Sy het R8 150 ✓ en sy spandeer R8 355 ✓
- Sy het 'n tekort van R345 ✓
- Sy spandeer meer as wat sy beplan het op water en op elektrisiteit/ R25 meer ✓ en R50 meer op onthaal/vermaak ✓
- Sy spandeer R300 op aanlyn-aankope (klere) wat sy nie voor begroot het nie ✓
- Sy spandeer minder op petrol / R30 minder ✓ (Mak. 4)

Regstellende stappe
- Sy moes nie aanlyn klere gekoop het nie want dan sou haar begroting gebalanseer het ✓
- As sy moes klere gekoop het, dan moes sy minder op onthaal/vermaak gespandeer het ✓/ kyk of sy luukshede in plaas van kruideniersware koop ✓
- Sy moet beoog om R800 (10%) te spaar ✓
- Sy het nie geld weggesit vir die onverwagte / noodgevalle nie ✓
- Mag 'n bietjie meer spaar deur 'n flik by die huis te kyk in plaas van om uit te gaan / uiteet ✓ (Mak. 2) (6)

LET WEL: *Die vraag stel dat TWEE regstellende stappe gegee moet word – GEEN volpunte tensy stappe ingesluit is nie.*

2.2 2.2.1 Nadele van kredietkaarte

- Hy sal rente betaal as hy nie die bank op die gegewe datum van die maand betaal nie ✓
  - Rente is hoër op 'n kredietkaart / dit is duurder ✓
  - Maklik om oor te bestee ✓
  - Onverantwoordelik gebruik van die kaart lei tot skuld/ finansiële las ✓
- (Enige 2) (2)

2.2.2 Kredietvoorsiener

Die bank ✓ (1)

2.2.3 NKW stipulasie

Hulle stipuleer die maksimum rente/koste van krediet wat gevra kan word. ✓ (1)

2.2.4 Verduidelik hoe die skuldberader se diens Shane sal help

- Hulle sal 'n assessering doen om te bepaal of hy in skuld is ✓
  - Hulle sal hom bystaan om 'n terugbetalingsooreenkoms met die bank te maak ✓
  - Hulle sal hom help om 'n begroting te beplan ✓
  - Hy sal 'n uitklaringsertifikaat ontvang as sy skuld klaar betaal is ✓
- (Enige 3) (3)
[25]

VRAAG 3: VOEDSEL EN VOEDING

- 3.1 3.1.1 **TWEE ander dierlike produkte**
Vleis, pluimvee, eiers, melk en melkprodukte/kaas ✓✓ (Enige 2) (2)
- 3.1.2 **Vitamien slegs in dierlike proteïen**
Vitamien B12 ✓ (1)
- 3.1.3 **Vetsure en funksie**
Omega-3 / linoliensuur **OF** Omega-6 / linoliensuur ✓
Noodsaaklik vir groei / breinontwikkeling /nodig vir goeie gesondheid ✓ (2)
- 3.1.4 **Hoë biologiese waarde**
Die proteïn in die sardynjies kan die liggaamsweefsel onderhou / herstel en verskaf groei. ✓ Dit is hoog wanneer die proteïene al 8 / die essensiële aminosure ✓ bevat wat 'n beter kwaliteit proteïene maak / volledige proteïene. ✓ (Enige 3) (3)

3.2 Tipe vette

	A – Advokadopeer	B – Room
Tipe vet	Mono-onversadige ✓	Versadigde ✓
Effek op die bloed-cholesterolvlakke	Verlaag die bloed-cholesterolvlakke ✓	Verhoog die bloed-cholesterolvlakke ✓
Ander voedsel-items voorbeeld van hierdie tipe vet	Visolie Olyfolie, canolia-olie, grondboontjie-olie, grondboontjie, pekanneute, amandels	Vleis, hoender, sekere visolie, spek, eiers en botter, Versteek in melk en kaas
	Enige 1 voorbeeld ✓ (1)	Enige 1 voorbeeld ✓ (1)

LET WEL: Minus -1 punt indien nie getabuleer nie.

- 3.3 3.3.1 **Hooffunksie van kalsium**
Help met die vorming van sterk bene ✓ en tandé ✓
- TWEE nutriënte wat saam met kalsium werk**
Fosfor ✓ en Vitamiene D ✓ (4)
- 3.3.2 **Vrou – meer yster nodig**
Met menstruasie ✓ yster gaan verlore / vergoed vir ysterverlies ✓ (2)
- 3.3.3 **Bespreek die rol van yster in die voorkoming van moegheid wat 'n simptoom van ystertekort (anemie) is**
Yster is nodig vir die vorming van haemoglobien ✓ wat suurstof na die selle/weefsels dra ✓
As suurstof nie die selle bereik nie sal hulle nie energie hê nie / kan nie goed funksioneer nie ✓ en moegheid skop in.
Hemoglobien word in rooibloedselle gevind. ✓ (4)

3.3.4 **Bespreek die implikasies wanneer jong volwassenes meer bygevoegde suiker, eenvoudige koolhidrate en onvoldoende hoeveelheid volgraan in hul diet inneem.**

Te veel suiker lei tot tandverrotting, ✓ en veroorsaak oorgewig ✓ omdat die oortollige energie in vet omgesit word. ✓ Dit sal na 'n gevoel van versadiging lei wat veroorsaak dat minder voedsame voedsel geeëet sal word. ✓

(Mak. 2)

Oortollige koolhidrate word eers na glikogeen omgesit. ✓ As dit nie gebruik word nie, dit na die vet omgesit word. ✓

Eenvoudige koolhidrate is verfynd daarom bevat dit nie vesel nie ✓
(Mak. 2)

'n Gebrek aan volgraan in 'n dieet lei na 'n gebrek in vesel ✓ wat nodig is vir maagbeweging daarom sal hulle aan hardlywigheid, ✓ haemorrhoids/aambeie en kolonkanker lei ✓

Vesel verhoog die gevoel van versadiging / Daarom sal minder versnaperinge geëet word.

Kontroleer die bloedglukose-vlakke ✓

Speel 'n rol in die verlaging van cholesterolvlakke ✓ (Mak. 2) (3 x 2)

(6)

[30]

VRAAG 4: KLEDING**4.1 4.1.1 TWEE tekstielafwerkings**

- Kalendering ✓
  - Mericerisering ✓
  - Saniforisering ✓
- (Enige 2) (2)

4.1.2 Veselienksappe

Absorpsie. ✓ Wol is 'n natuurlike vesel wat beteken dat dit meer vog opneem / sweet. ✓

OF

Hitte-retensie / swak geleier van hitte. ✓ Wol behou liggaams-temparatuur / voorkom hitteverlies so dit sal warmer wees ✓ (2)

4.1.3 Identifiseer die dominante lyn en gee die effek

Vertikale lyn. ✓ Verslankingseffek ✓ – formele gevoel ✓

(3)

LET WEL: Moenie hoogte merk nie omdat strepe slegs in die hemp voorkom.

4.1.4 Hoe ritme verkry word

Deur herhaling ✓ van knope ✓ in die jas en die hemp ✓

OF

Strepe / vertikale lyne op die hemp
En aanvaar – dit gee beweging van die oog ✓

(3)
[10]

VRAAG 5: INTERIEUR

5.1 5.1.1 Definisie van tekstuur

Tekstuur beskryf die oppervlak-eienskap / kwaliteit van 'n voorwerp ✓
Tekstuur kan visueel (sien) of taktiel (voel) wees ✓ (2)

5.1.2 Effek van die tekstuur van die kopstuk op die kamer

Gee 'n visuele interesantheid / interressante voorkoms ✓
Gee informele ✓ manlike ✓ gevoel (Enige 2) (2)

5.1.3 Bespreek die ontwerpbeginsel proporsie wat op die lamp toegepas is

Die lamp is in 'n goeie proporsie, ✓ dit is 2 : 3 ✓
Die basis en die skerm is in aanvaarbaar met mekaar en ander ✓
Die basis neem 3 dele ✓ en die skerm 2 ✓ op wanneer die totale hoogte in 5 gelyke dele verdeel word (Enige 3) (3)

5.2 Meubel afwerking

Kriteria	A – Hout	B – Rottang	C – Plastiek
Geskiktheid van behoefté	Het 'n deksel om stof uit te hou/ groot genoeg / kan klere vorm ✓ platpak / vierkantig vorm ✓ sterk ✓ (Enige 1)	Geen deksel – stof kan op klere vergader ✓ Delikate klere kan aan growwe rante haak Reghoekige vorm beperkings om die klere plat te lê (Enige 1)	Het 'n deksel om stof uit te hou ✓ Kan klere plat pak / reghoekig vorm ✓ Ligte boks as sy dit wil beweeg ✓ (Enige 1)
Ekovriendelik	Her-gebruikbaar / herwinbaar / hernubaar ✓ (Enige 1)	Riet groei vinnig ✓ Gebruik min water om te groei ✓ (Enige 1)	Nie bio-afbreekbaar Wanneer gebrand word stel dit toksiese vlamme vry so dit besoedel dit die lug ✓ (Enige 1) (6)

LET WEL: Vir geskiktheid merk ENIGE logiese antwoord.

5.3 Meubelplan

5.3.1 Zone

Sosiale sone / publiek ✓ (1)

5.3.2 EEN Aktiwiteite

Studeer / werkarea ✓
Ontspanning / leeshoekie ✓ (Enige 1) (1)

5.3.3 Verskillende soorte beligtingstipe

Natuurlike beligting: ✓ Voorsiening gemaak – twee groot vensters en 'n skuifdeur ✓

Kunsmatige beligting: Daar is een enkele lamp by die 2-sitplek rusbank en 2 lampe agter die 3-sitplek rusbank ✓ (Enige 4) (4)

5.3.4 Evaluering van meubelrangskikking

- Die rusbanke is maklik toeganglik / bereikbaar na die koffietafel, ✓
die enkele stoel is egter ver van koffietafel af ✓
- Die enkele stoel is op sy eie, so die plasing van die meubel is nie snoesig nie / bevorder nie maklik geselskap nie ✓
- Oogkontak is beperk/ mense op die 2-sitplek rusbank sal hul koppe moet draai om oogkontak met mense op die ander rusbank te maak ✓
- Die mense op die 2-sitplek rusbank kan nie die televisie sien nie ✓
- Die 2-sitplek rusbank blokkeer die toegang tot die venster / oop en toemaak van gordyne ✓
- Die groot 3-sitplek is goed vir die vertrek se vorm geplaas aangesien daar geen lang muur is waarteen dit staan nie ✓
- Spasie tusen die armleunings van die 2 banke is te naby ✓
- Die meubels is op die regte skaal / grootte vir die vertrek se grootte ✓
- Voldoende beligting is nie by die lessenaar verskaf nie ✓
- Lessenaar moet nader aan die venster vir natuurlike beligting wees en 'n studielamp vir werk in die aand ✓
- Verkeersvloei; daar is spasie om van deur tot deur te beweeg; geen obstruksie nie ✓
- Daar is 'n spasie om die middel van die vertrek te beweeg, nie oorvol nie ✓
- Oor die algemeen kan die kamer meer funksioneel wees om die aktiwiteite in die kamer te akkomodeer ✓

(5 punte + 1 gevolgtrekking) (6)

[25]

VRAAG 6: ENTREPRENEURSKAP

6.1 6.1.1 TWEE eienskappe

- Die vermoë om naaldwerk te doen / 'n patroon volg ✓
  - Kreatief ✓ (maak eie ontwerp en gebruik ou kussingslope)
  - Risiko-nemer ✓ (Sy het 'n kans geneem en op sosiale media geadverteer) ✓
  - Selfvertroue ✓
- (Enige 2) (2)

6.1.2 TWEE groepe mense

- Die wat waarde heg aan beskerming teen stof ✓
  - Die wat met sinus sukkel ✓
- (2)

6.1.3 Enige 3P's in die bemarkingsamestelling

Produk ✓ – Masker ✓

Plek ✓ – Huis ✓

Promosie ✓ – Sosiale media ✓

People ✓ – Teikenmark / die wat maskers gekoop het of mense wil hulle beskerm teen stof /sinus / coronavirus.

Prys ✓ – Bekostigbaar ✓

(Enige 3 P's + gepaste 3 voorbeelde) (6)

6.1.4 Produklewensiklus

- (a) Bekendstelling ✓
- (b) Volwasse stadium ✓

(2)

6.1.5 Mededingende voordeel

- Vir elke 2 maskers gaan sy een vir 'n behoeftige gee ✓
- Hulle is herbruikbaar en wasbaar ✓
- Dit is bekostigbaar ✓
- Was nie in winkels beskikbaar nie ✓
- Pas goed, beskerm mense teen stof / sinus ✓
- Tuisgemaak so moontlik beter kwaliteit ✓
- Sy gebruik 'n dig geweefde katoen / goeie kwaliteit katoen ✓

(Enige 4) (4)

6.2 Berekeninge

6.2.1 Produksiekoste vir tien maskers

Materiaal – R79,99

Garing – R3,91 ✓ (R15,65 ÷ 4)

Rek – R17,85 ✓ (R5,95 x 3)

Etikette – R2,70

Verpakking – R10,00

TOTAAL = R114,45 ✓

(3)

6.2.2 Wins op tien maskers met 75% winsmarge

$$R114,45 \times 75\% = R85,84 \checkmark$$

$$R11,45 + \checkmark \frac{R85,84}{R200,29} \checkmark$$

(3)

6.2.3 Verkoopprys van een masker

$$R200,29 \div 10 \checkmark = R20,03 \checkmark = R20,00 \checkmark$$

(3)

LET WEL: As die antwoord nie korrek is in 6.2.1 nie – dra dit oor en gaan voort om 6.2.2 en 6.2.3 te merk.

-1 as die R-waarde nie in die finale antwoord verskyn nie.

[25]

TOTAAL: 150